

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III.

V srédo 24. Kimovca. 1845.

List 39.

Zaničevavcam pevcov.

Čemu pevec pôje? marsikdo vprašuje,
Sej dandanašnji nam ni pétje mar!
Od vsih se pevec-godec zasmehuje;
Njegova pésem je pač prazna stvar.“

O vi, ki 'z ust vam íde neprevdarno
Beseda taka, sém stopite zdaj,
In poslušajte skerbno me in varno;
Vam na ušesa bom povedal kaj:

Prašajte gerlico, čmu pokruljkuje
Tak' milo v znôjni, trudapolni dan,
Kdar sončni žark le déla skerb kušuje,
In gerlic glas je vsim neopazvan?

Prašajte slavea, čmu tak' sladko guči
V samotnim kraju séne in hladnih loz,
Kdar srebros'jajne, mirodarne luči
Na cvetja san razliva lunni voz?

Prašajte rožo, čmu tak' blago dije,
Naj njeni duh že vonja kdo, al ne?
Čmu vse to troje svôjo sladkost lije
Tje v zrak — al nam, al sêbi, kdo to ve?

Pa le kruljkuje gerlica, le pôje
Slaviček, le se lije rožic sljá;
In tak' spolnujejo dôlžnosti svôje
Zročene seb' od miliga nebá.

Tak' tudi pôje in tak' tudi sluje
V dnu pevčeviga serca pétja dòn *);
Za pesmi cilj in kôneč ne vprašuje,
In njeni vspéh si v nemar puša ón.

*) Don der Hall.

Vsesilna moč nadzvédniha vlijanja
Objéma pesmonôsno mu serce,
In brez skerbi do ptuјga poslušanja
Mu pesem klije, raste, v cvetje gré.

Častite ga tedej, al zaničujte
Njegovo pesem, kakor prazno stvar:
Le téga nikdar mi ne pozabljujte,
De njega pesem je nebeški dar;

De z-njo spolnuje ón, ploslanec róku, *)
Kar sercama naročil mu je Bog;
De ón v čutilih serc, v radosti, v joku
Le bôžjo slavo pôje krog in krog.

Rodoljub Ledinski.

*) Rok, róku, rokú, das Schicksal.

Mačji rep, kej dobra klaja za živino.

Mačji rep pri nas *) zatô takó imenovana trava, kér klasovje naredí, ki je nekoliko mačjemu repu podobno, se je jel pri nas zmirej bolj razširjati. Sej pa tudi po vsi pravici veliko hvalo zasuži zatô, kér z vsako zemljo za dobro vzame, v dobri mastni, nekoliko vlažni zemlji pa se posebno čversto obnaša in goveji živini in konjem prijetniga sená na cente da. Na oralu se pridela **60** in clo **80** centov sená. Trava izraste **3** do **4** čevlje visoka in kér ima na steblu odristkov dovelj, da tudi pràv tečno klajo **7** ali **8** lét zaporedama. Navadno deteljo prekosí mačji rep ne samó na obilnosti pridelka, ampak tudi na dobroti sená. Neki visoko častiti gospod na Gorenskim so lanjsko leto veliko njivo z mačjim repom obsejali, in ko so hlapci letas senó kosili, so se memo gredoči kmetje nà glas čudili, de pri gospodu t..... rèž sečejo! Ti kmetje so namreč od delječ mislili, de je visoko rašeno senó mačjiga repa, rèž bila.

*) Nemci to travo Timotheusgras imenujejo, po Timoteju Hanzonu, nekemu Anglijanu, ki je pervi semete trave iz Amerike na Angležko prinesel.

Bog daj, de bi naši kmetovovci zmirej bolj spoznavali, de je pomnoženje klaje za-nje nar veči dobiček! Z majhnim trudem in z majhnim denarjem bi se dale slabe pušobe v lepe travnike predeláti in marsikteria njiva bi veliko več vèrgla, ko bi jo z travnimi semeni obsejali. En funt semena mačjiga repa veljá le **30** krajcarjev, pahovke pa **20** krajcarjev: na vsak mernik žitne posetve je potreba pahovke **5** funtov, mačjiga repa pa **3** funte (na 1 oral **15** funtov semena); glejte! če slabe travnike preòrjete, nekoliko pognojite in z semenam imenovanih trav obséjete: koliko dobička si boste privabili. Res žalostno je, tolikanj opešanih ali clo zapušenih travnikov viditi, kteri bi se lahko z majhnim delam popraviti dali! Travnikam pràv streči, ni pretežka reč: veliko kmetovavcov pa je, ki nimajo ne iskrice pameti v glavi, de bi kaj drugiga in boljšiga záceli, kakor to, kar so pri svojih prednikih vidili ali od njih slišali. Pet napak je, ki mene nar bolj žalijo pri kmetijstvu: perva je pijanje gospodarjev, druga nesnažnost pri živini, tretja sapušenit travniki, četerta poguba gnogája in péta nemarnost pri sadjoreji. Vselej